

Z vyprávění Václava Tomana o Emilu Bondym

Můj otec, Václav Toman, si v roce 1931 spolu se svým švagrem Aloisem Boháčkem koupil malý nákladní automobil. Jednoho dne za nimi přišel obchodník Emil Bondy se žádostí o dopravu okurek ze Znojma.

Otec i pan Bondy se tedy vydali na cestu a do Znojma dorazili před polednem. Emil Bondy prošel tržištěm a poznal, že bude výhodnější nakoupit okurky až odpoledne, kdy cena klesne. Do té doby si zašli do hostince na oběd a na pivo. Po obědě si sedli v blízkém parku na lavičku a odpočívali. Byl krásný letní den. Emil Bondy si položil na kolena koženou placatou čepici a po chvíli usnul. Lidé procházející parkem si ho všimli a začali spícímu Bondymu do čepice házet drobné mince, což otci připadalo velmi zábavné.

Odpoledne se vrátili na tržiště. Emil Bondy se tam dohodl s jedním prodejcem – manželským párem – na koupi jejich okurek, které měli naložené na voze. Společně je tedy přeložili na korbu auta. Když však přišlo na placení, ukázalo se, že Bondy nemá dost peněz. Prodavačova manželka se začala rozčilovat, nadávala a trvala na tom, aby část už naložených okurek zase vyložili. Jenže brzy si všimla, že jim časté překládání vůbec nesvědčí, a tak nakonec vykřikla, ať to nechají být.

Tím však jejich trampoty neskončily. Tehdejší automobily ještě nemívaly ukazatel množství benzínu. Nádrž bývala pod kapotou a hladina se měřila dřevěnou měrkou. Řidič Václav Toman před odjezdem z tržiště zjistil, že na cestu do Měřína nemají dostatek benzínu. Požádali tedy stejného prodejce, od kterého kupovali okurky, aby jim půjčil peníze na benzín. Jeho manželka byla po předchozích událostech na pokraji zoufalství, přesto jim muž peníze půjčil a díky tomu se mohli šťastně vrátit domů. Jak otec vyprávěl, hned druhý den po návratu, sotva se otevřela pošta, poslal Emil Bondy dlužné peníze do Znojma zpět.

Cestář pan František Šimek mi vyprávěl, že když u kapličky Panny Marie Sněžné srazilo německé vojenské auto Alberta Bondyho, přišla jedna sousedka se slovy: „Tak nám přejeli našeho židáčka.“ Možná právě tato věta ukazuje, jaký vztah měli tehdejší měřínští občané k židovské rodině Bondyů.

Paní Blanka Salašová, rozená Rohovská, mi zase vyprávěla, že k nim Emil Bondy chodíval na besedy. Popsala ho jako muže menší postavy, štíhlého až hubeného, který nosil krátký kožený kabát béžové barvy a koženou placatou čepici.

Z ústního podání nemám více informací.

Sepsal Jiří Toman, Černická 376, Měřín